

СТАНОВИЩЕ

по материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност 'доцент'

на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 2. Хуманитарни науки. Професионално направление

2.1. Филология (Славянски езици – Историческа лингвистика)

от д-р Ани Иванова Кемалова -

доцент в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

Гл. ас. д-р Атанаска Славчева Тошева от катедра "Руска филология" към Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) е единственият кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент", обявен в ДВ бр. 57 от 26.06.2020 г. и на интернет страницата на ПУ „Паисий Хилендарски“. Конкурсът е обявен за нуждите на катедра "Руска филология" към факултет Филологически.

Със заповед № Р 33-4137 от 25.08.2020 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" съм определена за член на научното жури на конкурса за заемане на академичната длъжност 'доцент' в ПУ по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, научна специалност *Славянски езици* (Историческа лингвистика).

В съответствие с изискванията на националната и институционалната нормативна уредба (ЗРАС в Република България и Правилника за неговото прилагане, Правилника за развитието на академичния състав на ПУ "Паисий Хилендарски") кандидатката гл. ас. д-р Атанаска Тошева е представила комплект от материали и документи (11 на брой) на хартиен носител, включително и задължителната справка за съответствие с минималните национални изисквания въз основа на показателите по чл. 26, ал. 2 от ЗРАСРБ в област 2.1. *Филология* за заемане на длъжността *доцент* (400 точки).

Участничката в конкурса е приложила общо 19 научни публикации: 1 монография, 1 книга (базирана върху дисертацията за присъждане на ОНС „доктор“), 1 студия, 1 речник-индекс, 15 статии и публикувани доклади в сборници и периодични издания, от които 1 в чужбина и 14 в България.

Основният хабилитационен труд на кандидатката Тошева *Рилската преправка (1825 г.) и преписите от Рилската редакция на „История славянобългарска“ (текстология и език)* е стойностна научна разработка, с която се обследват езиково и текстологично Рилската преправка на „История славянобългарска“ и преписи от т.н.

Рилска редакция. Напълно съм съгласна, че предложената монография притежава всички приносни моменти, които са формулирани в анотацията, подготвена от авторката според изискванията на процедурата по настоящия конкурс във връзка с чл. 65. от ПРАСПУ. Тук накратко ще се опитам да открия по-ярките по мое мнение.

В първа глава на труда си авторката е направила мащабен по размах и прецизен в детайлите анализ на Преправката от 1825 г., който в 4 раздела разглежда нейните палеографски особености, структура, съдържание, основни компилативни принципи при съставянето, текстологично и езиково сравнение с три предшестващи я ръкописа (*Зографската чернова* от 1762 г., *Самоковския препис* от 1771 г. и *Никифоровия препис* от 1772 г.), както и с текста на „История во кратце“ на йеросхимонах Спиридон. С уменията на задълбочен изследовател Атанаска Тошева прави обосновани предложения за евентуалния протограф на Рилската преправка, като подкрепя тезата си както на текстологично, така и на езиково (морфологично, синтактично и лексикално) равнище.

Втора и трета глави от трудоемката научна разработка имат за фокус ръкописите от Рилската редакция на „История славянобългарска“, за които авторката прави важни генеалогични изводи и текстологични сравнения. Направен е подробен палеографски и езиков срез на четирите ръкописа, оформящи "семейството" на Рилската редакция.

Анализът в цялата трета глава е поставен в контекста на книжовноезиковото развитие и съдържа ценни податки за кодификацията на новобългарския език. Шести раздел на последната глава има значителен принос в тази посока с наблюденията върху жанровата и стилистична специфика на историографския текст.

Книгата на Атанаска Тошева предлага многопластова презентация и интерпретация на изворовия материал, с което разширява кръга на своите потенциални читатели.

Голямата част от останалите научни разработки (1 студия, 1 речник-индекс и 10 статии - III.1.1. от 3 до 6 с тематично поле **Рилската преправка и преписите, непосредствено свързани с нея** и III.1.2. от 1 до 6 с тематично поле **Славянобългарският книжовноезиков тип** в структурата на анотацията, изискуема по чл. 65. от ПРАСПУ), предложени от кандидатката, потвърждават нейния дълготраен интерес към темата на хабилитационния труд и показват етапи от неговото концептуално и съдържателно изграждане. Със значима научно-приложна стойност са трудовете от III 1.1 (1 и 2 в структурата на анотацията).

В 5 от статиите (III.2. от 1 до 5 в структурата на анотацията) личи разнообразието от научни търсения (лексикография, културология и др.) на гл. ас. д-р Атанаска Тошева извън областта на предложеното в монографията.

Убедена съм, че при заемането на академичната длъжност "доцент" от особено значение са преподавателските и административни активности и качества на кандидатите. В тази връзка ще подчертая, че учебната и административните дейности на гл. ас. д-р Тошева като член на академичния състав на ПУ "Паисий Хилендарски" заслужават висока оценка не по-малко от научната ѝ продукция. Подкрепям мнението си не само с богатата справка, приложена в документацията, но и с личните си впечатления. Познавам Атанаска Тошева от много години. Тя е прекрасен колега и всеотдаен преподавател. Под нейно ръководство успешно са защитили своите

магистърски тези десетки дипломанти на Филологическия факултет. Участвала е в изготвянето, актуализирането и адаптирането на редица учебни програми и планове. Била е член на екип от автори на общата стратегия и учебните планове на една от най-атрактивните бакалавърски специалности във Филологическия факултет - *Лингвистика и маркетинг*. През годините като щатен преподавател в ПУ е работила и продължава да работи активно в няколко факултетни комисии.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Научните трудове, които участничката в конкурса е представила, са в достатъчен брой и с необходимото качество. Публикувани са след материалите, използвани при защитата на ОНС 'доктор', като само една от предложените книги е в пряка връзка с темата на дисертацията. В разработките на кандидатката има оригинални научни и научно-приложни приноси, някои от които са публикувани в списания и сборници, издадени от авторитетни издателства.

Постигнатите от кандидатката Атанаска Тошева резултати в учебната, административната и научно-изследователската дейности напълно отговарят на съвкупността от критерии и показатели за заемане на академичната длъжност "доцент", регламентирани в ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитието на академичния състав на Пловдивския университет "Паисий Хилендарски".

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна оценка** и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Филологическия факултет на ПУ за избор на **гл. ас. д-р Атанаска Славчева Тошева** на академичната длъжност 'доцент' в ПУ „П. Хилендарски“ по област на висше образование 2. *Хуманитарни науки*. Професионално направление 2.1. *Филология* (Славянски езици – Историческа лингвистика).

20 октомври 2020 г.
Пловдив

Изготвила становището:.....
(доц. д-р Ани Иванова Кемалова, член на НЖ)